

Bibliothèque Ukrainienne Symon Petlura à Paris *Українська Бібліотека імені С. Петлюри в Парижі*

ДЛЯ ЛИСТІВ:

24, RUE DE LA GLACIÈRE,
PARIS XIII.
FRANCE.

ДОПОМОЖІТЬ БІБЛІОТЕЦІ

КНИЖКОЮ, ПОЖЕРТВОЮ І

ПРИХИЛІТЬ ДО ТОГО ІНШИХ

ДЛЯ ГРОШЕЙ:

Paris C/C 836906
Bibliothèque Ukrainienne
Symon Petlura
24, rue de la Glacière,
Paris (13)

Інформаційний Бюлетень ч. 1 (4)

Травень 1960

25-те ТРАВНЯ

Коли в роковини смерті Симона Петлюри ми спиняємося над величчю цієї постаті, ми шукаємо відповідь на запит: ким же був Симон Петлюра у процесі відродження нашої Батьківщини?

Над особою Симона Петлюри спиноло свою увагу вже чимало авторів, подаючи силу матеріалу для означення його місця і значення в українському русі. Досить вже численна бібліографія цих творів, що носить вже назву «Petluroviana», до порядимості наших і чужих дослідників. Такі видання, як «Симон Петлюра» проф. О. Лотоцького, збірник спогадів кількох його сучасників виданий у Львові, а потім «Збірник Пам'яті Симона Петлюри» виданий у Празі кілька років після смерті С. Петлюри — ці видання становлять базу для студій над особою С. Петлюри. Не мало поем було присвячено С. Петлюрі нашими поетами. Так само не мало артистів - малярів та скульпторів старалися відтворити образ Пана Головного Отамана. Але в кожного з них — Симон Петлюра інший. Кричевський чи Перфецький, Дядинок чи Денисенко, проф. Масюкевич чи Крук кожний по своєму створив образ Симона Петлюри.

Поява нового твору чи нового видання присвяченого Симоні Петлюрі доводить, що студії над його постаттю не закінчені. Найбільшим виданням у цій царині в останній час було велике видання Центрального Комітету Вшанування Пам'яті Симона Петлюри у співпраці з Вільною Українською Академією Наук в США під назвою «Статті, листи, документи». Це монументальне видання 1956 року дає найбільш точну відповідь на питання: ким же був Симон Петлюра — літератор, журналіст, критик, громадський діяч, державний муж. Збірник цей показує яскраво, що, з якого боку ви не дивилися б на особу Симона Петлюри, всюди ви побачите головну рису його характеру, а саме динами-

ку його думки, здібність до синтетичного окреслення, рідкий талант синтезування і спрямування. Всюди, де б він не був і колиб не був, він — Симон Петлюра — завжди в русі, в чині, в акції. І той рух, той чин, та акція постійно стремить вперед. Все те є ясно і конкретно цілеспрямоване. Все те рветься до конкретної мети: до розвитку і скріплення української ідеї до оформлення української духової істоти. І цей невпинний рух його думки, від раннього періоду його молодих років ще у Полтавській бурсі почавши, не покидає його аж до трагічної смерті в Парижі.

Ми думаємо, що власне оцей постійний рух думки Симона Петлюри, думки творчої, державно зрілої і завжди непокоючої і вібруючої, але завжди позитивної, а не руйнуючої, — оцей рух думки найбільше характеризує особу і постать Симона Петлюри. Не зважаючи на різноманітність постів, які він займав, не зважаючи на не одну лиху годину, що довелося йому пережити, не зважаючи на розчарування в деяких людях, його сучасниках — Симон Петлюра, натхнений внутрішньою силою цього руху, цілою своєю істотою стремив вперед до акції, до ясної мети перемоги української ідеї. Цією силою руху, що відпромінювалася з його істоти, як незримі флюїди, він напертав і притягав інших — старших і молодших — стреміти до тої самої мети.

Русійна сила думки Симона Петлюри, сполучена в ньому із чином, говорить і сьогодні з кожного слова його статті, листа, промови.

Ким же був Симон Петлюра? Петлюра — це втілення безнастанного руху України до своєї перемоги, до свого власного самодовліючого життя.

А кожному українцеві зрозуміла і ясна та ціль.

З ЛИСТІВ СИМОНА ПЕТЛЮРИ

З нагоди 34-х роковин смерті Симона Петлюри маємо приємність подати до відома нашого громадянства уривки ще досі не опублікованого листа Симона Петлюри, що переховується в Бібліотеці його імені, до Пані Єлисавети Прокспович ще з 1923 року. У цих уривках проступають думки Симона Петлюри про наше завдання на еміграції, про нашу роль на чужині. І ті думки, навіть через 37 років од часу їх написання, не втратили ані сили переконання, ані свіжості їх вислову.

Ось ці уривки:

«Шановна Пані та Ласкава Добродійко.

Дякую сердечно за листа Вашого, переданого мені п. В. Прокоповичем. Ще більшу подяку складаю Вам за ту працю, яку Ви виконали в Бельгії підчас вистави Спільки Інвалідів Держав Антанті. Ця праця була потрібна і цілком відповідає нашим національним потребам. Сьогоднішнє міжнароднє становище не віщує нам рожевих надій на шведський поворот. Тим більше повинні всі ми викорис-

стати час нашого перебування на еміграції для з'ясування чужоземним політичним і громадським чинникам **правдивого** образу наших національних змагань і ідеалів, щоб результати такої праці були своєчасними і щоб менше в майбутньому ми поклали дорогих жертв для нашої справи. Отже, коли Ви під час перебування Вашого в Генті, зав'язали якісь знайомства і зв'язки, по можливості не рвіть їх, а в міру сил своїх інформуйте їх про хід нашої дальньої боротьби. Вода камінь, кажуть, точе, по каплі навіть. Такими повинні невтомно працювати, щоб розбити «стіни ієрихонські» європейської байдужості та інерції. І тут кожен громадянин овідомий, кожна активна душа свою часточку в загальну працю вкласти може...

З правдивою пошанною

ПЕТЛЮРА»

11/6 1923 Р. Б.

СМЕРТЬ ПРОФ. ОЛЕКСАНДРА ШУЛЬГИ НА

4-го березня 1960 року, після довгої і тяжкої хвороби, помер в Парижі проф. Олександр Шульгин, відомий політичний і державний муж. Покійний був членом - фундатором Бібліотеки ім. Симона Петлюри і приймав активну участь у її розвитку, вважаючи Бібліотеку одним із духових центрів української ідеї закордоном.

Поховано небіжчика в Сарселі, де знаходиться осідок Наукового Т-ва ім. Т. Шевченка, активним членом якого був також і покійний. На похороні Раду Бібліотеки представляв ген.-пор. Олександр Удовиченко, Голова Ради Бібліотеки і близький приятель Покійного.

УКРАЇНСЬКА БІБЛІОТЕКА ІМ. С. ПЕТЛЮРИ А АРГЕНТИНИ!

Заходами кількох українських громадян, на чолі з п. Кравцем, директором В-ва «Перемога», в Аргентині постала нова культурно-національна установа — Українська Бібліотека ім. С. Петлюри в Аргентині. Ця установа затвердила вже свій статут у місцевих влад. Статут її є тотожним з Бібліотекою ім. С. Петлюри у Франції. Хоч згідно із своїм статутом, нова установа є самостійною інституцією, але по суті вона являється частиною Бібліотеки в Парижі. Книжковий її фонд вже перевищив тисячу назв. Бібліотека ім. С. Петлюри в Парижі надіслала новій установі багато своїх дублетів.

Рада Бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі, на своєму засіданні з 28 квітня с. р., ознайомившись з справами нової установи, постановила сердечно вітати появу цієї установи - посестри і побажати їй розцвіту і успіху в її корисній діяльності на теренах південно - америкаського континенту.

Адреса цієї нової Бібліотеки наступна:

Biblioteca Ucrainiana Simon Petlura

Av. J. M. Campos 556

San Andres

BUENOS AIRES — ARGENTINA

ДОБРОДІІ БІБЛІОТЕКИ

На своєму засіданні з 28 квітня 1960 року Рада Бібліотеки зупинилася над питанням створення Товариства Добродіїв В-ки. Титул Добродія В-ки буде надаватися кожному українцеві чи чужинцеві, як також кожній установі (громадській організації, видавництву чи якій будь інституції), яка

своїм визнаним щорічним вкладом спричиниться до збільшення фондів Бібліотеки. Рада Бібліотеки має розробити текст звернення до окремих громадян чи установ в цій справі, як також і виробити одповідну мистецьки оздоблену грамоту про надання титулу Добродія В-ки.

ФІНАНСОВИЙ СТАН БІБЛІОТЕКИ

на 1-ше травня 1960 року

(в нових франках)

ПРИБУТКИ:

сальдо на 1 січня 1960 р.	2.365.97 нф
вдлинуло пожертв до 1 травня 60 р.	1.162.64 нф
різні прибутки	426.10 нф
Разом	3.954.71 нф.

ВИДАТКИ:

адміністрація, пошта, помешкання,	
бюлетень, купно і оправа книжок	
тощо — по 1 травня 1960 р.	1.191.59 нф
САЛЬДО на 1 травня 1960 р.	2.763.12 нф
Крім того валютного фонду	251 ам. дол.

ГРОШЕВІ ПОЖЕРТВИ БІБЛІОТЕКА ОДЕРЖАЛА ВІД:

Пані Галини Потішко (США) — 2 дол., п. Івана Коліна (№9С) — 2 дол., п. Олександра Супрунович (США) — 4 дол., Головної Управи Фронту С. Петлори (прислані п. сот. М. Кошукком, Лондон) — 12 фунтів і 15 шілінгів, УВАН (Нью Йорк) — 25 дол., Центр. Комітету вшанування пам'яті С. Петлори в США — 25 дол., п. Івана Мельника (Авейрон, Фганція) — 5 нфр., п. О. Грищенка (Франція) — 50 нфр., п. Петра Василіва (Париж) — 5 нфр., п. Артема Зубенка (Нью Йорк) — 1 дол., п. Ілька Шапова-

ла (Везін-Шалет, Франція) — 100 нфд., пп. Возняка, Льодіна і Кантора (Савоя, Франція) — 20 нфр., п. інж. Андрея Кішки (Брюссель) — 200 нфр., Головного Комітету по відзначенню 30-х роковин смерті С. Петлори в Австралії — 218 нфр. 34 с., п. Михайла Годованяка (Канада) — 20 канад. дол., п. Григорія Парнюка (Депев, США) — 5 дол., п. Миколи Саміло (Босфало, США) — 5 дол., п. Маркіана Чорнокосинського (Босфало) — 12 дол.

БІБЛІОТЕКА ОДЕРЖАЛА ДАР КНИЖКАМИ І РІЗНИМИ МАТЕРІЯЛАМИ ВІД:

В-ва «Рідна Церква» (Карльсруге, Німеччина) — 1 кн.; Ліги Визволення України (Торонто) — різні матеріали; В-ва «Шлях Перемоги» (Мюнхен) — 1 кн.; В-ва «Гомін України» (Торонто) — 2 кн.; п. проф. М. Величківського (США) — 1 кн.; Інституту для вивчення СССР (Мюнхен) — 5 кн.; п. М. Ковальського (Париж) — 194 кн., 136 різних журналів, комплет часопису «22 Січня», 14 фото Печерської Лаври і велику кількість архівних матеріалів; п. І. Хмелюка (Париж) — 2 кн. і 3 журнали, і різні матеріали; п. К. Миколайчука (Париж) — 5 укр. грошевих знаків і часописи «Наше Слово», Варшава; п. К. Лисюка (Онтаріо) — 6 кн. і 10 фотокопій старих мап України; п. інж. О. Мазурок (Едмонтон) — 1 кн.; В-ва «Українські Вісті» (Новий Ульм) — 4 кн.; Пані Є. Прокопович (Бессанкур, Франція) — 1 кн. і 1 фото; п. П. С. (Англія) — 18 кн., 8 журналів і 1 мапу; В-ва «Український Самостійник» (Мюнхен) — 1 кн.; п. Я. Поліщука (Париж) — 1 журнал; п. М. Гаюка (Німеччина) — 1 кн. і 1 журнал; п. П. Фодчука (Торонто) — аркуші поштових марок - писанок; п. О. Синявського (Абондан, Франція) — 13 кн. і 11 зошитів Енциклопедії Українознавства НТШ; п. С. Семенка (Мюнхен) — 15 кн. і 4 журнала; п. Г. Гаврилка (Париж) — 2 кн.; п. С. Мусієнка (Абондан, Франція) — 94 журнали, 2 альбоми взірців укр. вишивок, 12 фото його вишиваних праць, велику кількість різних часописів; Польського В-ва «Культура» (Париж) — 2 кн.; Французького В-ва «Ост е Уест» (Париж) — 1 кн.; Т-ва «Українська Дружба в шато Абондан» (Франція) — 2 великі картини гетьманів І. Мазепи і І. Виговського; п. О. Воропая (Лондон) — 8 кн.; п. Г.

Мироненка (Дітройт, США) — 1 кн.; п. А. Жука (Відень) — 1 кн.; В-ва «Вісник» (Нью Йорк) — 1 кн.; п. В. Могилівського (Париж) — 4 фото з похорону св. п. Пані Отаманової; Комітету Опіки О. Петлорової (Париж) — 16 фото з похорону св. п. Пані Отаманової; п. Мельника (США) — 1 кн.; п. М. Дорожнинського (Гренобль, Франція) — 1 кн.; п. анж. І. Вергуна (Сен Діз'є, Франція) — 1 кн.; Консисторії Греко-Православної Церкви в Канаді — 1 кн.; В-ва «Наш Клич» (Буенос Айрес) — 1 кн.; п. В. Татарського (Мюнхен) — 1 кн.; п. Дзюби (Париж) — 1 портрет С. Петлори, 1 портрет Т. Шевченка і намальований «Тризуб» (всі три в оправі), 16 кн., 2 мапи і різні матеріали; Братства кол. воєнк'в I-ої УД УНА (Мюнхен) — 1 кн.; п. І. Чайковського (Дітройт, США) — 1 кн. і 11 журналів «Воля», Відень 1920 р. (обмін); п. В. Яценка (Абондан) — 4 фото з життя Укр. Громади в Бен-Міктір (Тунезія), 15 фото з життя пансіонерів в Абондан, 1 писанка, 1 дерев'яна коробочка, 1 рахункова лінійка і різні матеріали; п. П. Василіва (Париж) — 67 кн., 13 журналів і різні матеріали; п. І. Лиговецького (Торонто) — 1 кн.; п. П. Рюєнка (Торонто) — 3 кн.; Консисторії Укр. Православної Церкви в США (Бавид Брук) — 38 кн.; Укр. Т-ва «Просвіта» в Аргентині — 1 кн.; п. проф. О. Наріжного (Цюріх) — 1 кн.; п. інж. А. Кішки (Брюссель) — різні матеріали про С. Петлору; п.-от. протопресвітера С. Молчанівського (Лондон) — 1 кн. і 69 журналів; Укр. Євангельсько - Баптистської Церкви в США (Дітройт) — 11 кн.; п. д-ра О. Соколишина (Нью Гейвен, США) — 1 кн.; В-ва «Дніпрова Хвиля» (Мюнхен) — 1 кн.; п.-от. протоієрея М. Явдася (Ветербу-

рі, США) — 1 кн. і 16 журналів; Комітету Абсолютів і Студентів УГА та УТГІ в США (п. інж. О. Козловського) — 1 кн.

Всім Жертводавцям Рада Бібліотеки щиро дякує.

З 1-го січня 1959 р. по 1 травня 1960 р. до Бібліотеки поступило: книжок — 1066 назв, різних журналів 464 (крім тих, які надсилаються регулярно).

Бібліотека купила 15 книжок і 6 великих граюрів Мазепи.

БІБЛІОТЕКА ОДЕРЖУЄ ТАКІ ЧАСОПИСИ Й ЖУРНАЛИ (продовження з попередн. числа)

«Християнський Голос» (Мюнхен), «Промінь» (Вінніпег), «Авангард» (Брюссель), «Церква й Життя» (Ватербурі, США), «Бюлетень Укр. Американської Фундації» (Онтаріо, США), «Відомості Ген. Церк. Управління УАПЦ у В. Британії» (Лондон), «Божьим Шляхам» (Париж) білоруською мовою, «Бюлетень УНДС в США» (Нью Йорк), «Бюлетень Союзу б. укр. Вояків у Канаді» (Торонто), «Український Комбатант» (Німеччина), «Казачья Жизнь

Козаче Життя» (Провіданс, США), «Українська Православна Нива» (Куритіба, Бразилія), «Де наші діти» (Філадельфія), «Тризуб» (Нью Йорк), «Доповіді Академії Наук УРСР» (Київ), «Радянська Україна» (Київ), «Documents de la vie Italienne» (Рим), «Ukrainian Youth News» (Брюссель), «Ucrania Libre» (Буенос Айрес).

Бібліотека одержує регулярно: часописи — 29 назв, журнали — 82 назви.

ДО МУЗЕЮ ім. СИМОНА ПЕТЛЮРИ ПЕРЕДАНО:

Рукопис С. Петлюри: «Чергові проблеми військового будівництва в українській військовій літературі», підписаний О. Ряст, 23 аркуші великого формату; олівець С. Петлюри в срібній оправі з ініціалами «С. П.». Вишитий портрет С. Петлюри, робота Сергія Мусієнка.

— Кільки оригінальних листів Симона Петлюри, збережених в одній українській родині і переданих тепер до Бібліотеки.

ПРЕДСТАВНИЦТВО БІБЛІОТЕКИ В КВЕБЕКУ (КАНАДА)

На засіданні Ради Бібліотеки 28 квітня 1960 року затверджено представником Бібліотеки на провінцію Квебек (Канада) п. Петра Яворського.

Адреса його наступна:

Mr P. Yavorsky
507 Vercheres Str.
Greenfield Park
QUEBEC — Canada

МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ — МІСЯЦЬ ПОЖЕРТВ НА БІБЛІОТЕКУ ІМЕНІ СИМОНА ПЕТЛЮРИ В ПАРИЖІ

Місяць травень — місяць Роковин трагічної смерті Пана Головного Отамана СИМОНА ПЕТЛЮРИ.

Цього місяця — кожний свідомий український громадянин, кожна українська установа — мусить згадати пам'ять Нашого Національного Героя і своєю даткою спричинитися до розвитку Його Пам'ятника в Парижі, яким є Бібліотека Його Імені в Парижі.

Чи то збірки на підписні листи, чи окремі пожертви Рада Бібліотеки приймає з подякою.

Пожертви на Бібліотеку з закордону просять присилати поштовими переказами або чеками на адресу скарбника:

M. Cyril Mikolaïtchouk
3, Passage St. Gobain
à Epinay s/Seine (Seine) — FRANCE

У Франції ж слати на поштовеkonto Бібліотеки:

Bibliothèque Simon Petlura
24, Rue de la Glacière Paris 13e FRANCE

Адреса Бібліотекаря наступна:
~~Paris C/C 836906~~ Bibliothèque Simon Petlura
24, Rue de la Glacière PARIS 13^e
M. Pierre Josypuczyn

НА УВАГУ УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА.

В середу 25-го травня о 14 год. 30 хв. на могилі Пана Головного Отамана Симона Петлюри, на кладовищі Монпарнас, Рада Бібліотеки Його імені покладе квіти.

В четвор 26-го травня, там же на кладовищі

Монпарнас, о 15 год. відбудеться урочиста панахида.

Про обидві урочистості Рада Бібліотеки подає до відома українського громадянства.